

odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
Praha 7
17034

Č. j. MV-103916-5/OBP-2014

Praha 22. srpna 2014
Počet listů: 2
Přílohy: 1/3

Policejní prezidium ČR
Ředitelství služby pořádkové policie
DS

Odbor všeobecné správy
oddělení občanskosprávní
z d e

Stanovisko ke kvalifikaci podvodného přihlášení se k trvalému pobytu jako přestupku

Dovolujeme si Vás požádat o seznámení podřízených útvarů / správních orgánů s níže uvedeným stanoviskem odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra týkajícím se kvalifikace podvodného přihlašování se k trvalému pobytu.

V praxi policejních i správních orgánů se stále častěji objevují případy přihlášení se k trvalému pobytu na adresu třetí osoby bez jejího vědomí, a to na základě předložení zfalšovaného dokladu o oprávněnosti užívání bytu, resp. falešného dokladu dle § 10 odst. 6 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

V případě oznámení takového jednání coby protiprávního jednání panuje nejednotnost v postupu orgánů Policie ČR i správních orgánů stran kvalifikace daného jednání jako přestupku (není-li prostředkem podvodného jednání padělaná veřejná listina, kde by se jednalo o trestný čin). Objevují se jak názory, že vůbec nejde o přestupek, tak názory, že se jedná o přestupek úmyslného uvedení nesprávného údaje správnímu orgánu (§ 21 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „PřesZ“), resp. o přestupek úmyslného uvedení nesprávného údaje správnímu orgánu za účelem získání neoprávněné výhody (§ 21 odst. 1 písm. c) PřesZ), nebo o přestupek dle § 17d odst. 1 písm. b) nebo c) zákona o evidenci obyvatel.

K tomuto problému jsme konzultovali odbor všeobecné správy Ministerstva vnitra, který má v gesci metodické vedení stran zákona o přestupcích a přestupkového řízení, a odbor správních činností Ministerstva vnitra, který je gestorem zákona o evidenci obyvatel.

Na základě konzultace s uvedenými odbory i vlastní analýzy problému zastáváme názor, že správná kvalifikace shora popsaného jednání je § 21 odst. 1 písm. c) PřesZ, a to z následujících důvodů:

Předem vylučujeme variantu, že se nejedná o přestupek. V každém případě zde byl narušen objekt přestupků dle § 21 PřesZ, tedy zajištění pořádku ve státní správě, resp. zájem na ochraně hladkého chodu veřejné správy, která potřebuje pracovat s přesnými a pravdivými údaji. Zásah do práv oprávněného uživatele bytu je toho pouze vedlejším důsledkem. Skutečnost, že zákon o evidenci obyvatel v ustanovení § 12 odst. 1 písm. a) ukládá ohlašovně povinnost rozhodnout o zrušení údaje o adrese místa trvalého pobytu ve správním řízení zahájeném z moci úřední a že zákon předvídá možnost zneužití padělaných dokladů, dle našeho názoru nic nemění na tom, že popsaným jednáním je zároveň páčán přestupek.

Vylučujeme i variantu, že by se jednalo o přestupek dle § 17d odst. 1 písm. b) nebo c) zákona o evidenci obyvatel, neboť dané jednání postihuje klamání při ověřování údajů vedených v informačním systému evidence obyvatel, nikoliv v rámci přihlašování se k trvalému pobytu.

Jde-li o poměr mezi přestupky dle § 21 odst. 1 písm. b) a c) PřesZ, kdy písm. c) je speciální skutkovou podstatou vůči písm. b), jsme toho názoru, že jednání naplňuje skutkovou podstatu přestupku dle § 21 odst. 1 písm. c) PřesZ, a to z důvodu, že jednání pachatele není indiferentní, jde-li o jeho prospěch, ale jeho cílem je naopak získání neoprávněné výhody.

Výhoda spočívá v získání vhodnější adresy trvalého pobytu (oproti adrese stávající), což má význam mj. i pro výkon řady veřejných subjektivních práv vázaných na místo trvalého pobytu (právo volební, právo sociálního zabezpečení; místní příslušnost pro řadu řízení). V případě, že je na pachatele uvalena exekuce, může jít o snahu „přesměrovat“ zájem exekutora na třetí osobu, k níž se pachatel přihlásí (údajně častý, ne-li nejčastější, motiv k podvodné změně místa trvalého pobytu). V každém případě se situace pachatele subjektivně zlepšuje, v čemž lze spatřovat výhodu (bez pozitivního přínosu změny by ji nerealizoval). O neoprávněnou výhodu jde z důvodu, že výsledku, o nějž pachatel usiluje, nebylo dosaženo legální cestou.

V důsledku jednání pak došlo k narušení zájmu na řádném chodu veřejné správy, potažmo k narušení objektu přestupků dle § 21 PřesZ, a jako vedlejší produkt byl poškozen i konkrétní občan, jak už bylo výše zmíněno.

Pouze v případě, kdy by získání prospěchu nebylo prokazatelné, lze uvažovat subsidiárně o kvalifikaci výše popsaného jednání jako přestupku dle § 21 odst. 1 písm. b) PřesZ.

Pro úplnost připojujeme i podrobné substanovisko odboru správních činností Ministerstva vnitra, který se problematikou přihlašování se k trvalému pobytu na základě nepravdivých údajů zabývá více z pohledu své gesce.

Mgr. Martin Linhart
ředitel
podepsáno elektronicky